

Don Ján Beňo, SDB

Kázeň pri svätej omši obetovanej za kňaza, saleziána, zakladateľa Hnutia Nazaret.

Nechcem menovať konkrétne meno, ale koho by zaujímalo môžem mu ho povedať osobne. Žije medzi nami pán, ktorý túžil postaviť si dom na dedine. Prvý krok, ktorý urobil bolo zaobstaranie pozemku na dedine, ktorá bola pomerne blízko mesta v ktorom žil. Druhý krok – po získaní náležitých povolení – bolo zahájenie stavby. Nemal peniaze a tak stavebný materiál bol často len odpadový materiál z iných veľkých stavieb o ktorom sa dozvedel, že sa likviduje. Raz tehly z búračky, inokedy kvádre, ktoré boli navyše pri inej stavbe. Dom, ktorý bol zatiaľ len v jeho predstavách sa dvíhal od zeme len veľmi pomaly. Susedia sa z nášho staviteľa smiali. Neverili, že by niekedy dom aj skutočne dokončil. Takéto pomalinké tempo trvalo možno aj vyše desať rokov. No tehla k tehle, kváder ku kvádru a prišiel deň, keď sa vydávala jeho jediná dcéra – jediné dieťa, a bolo treba riešiť otázku bývania. So zaťom núdzovo dokončili dom tak, že sa doňho mohli provizórne nast'ahovať starí rodičia. Mladým nechali byť v meste. Už na stavbu nebol sám. Zať bol šikovný a vedel sa obracať a tak za pomerne krátku dobu mohli v peknom a praktickom dome bývať obe rodiny.

Na začiatku bola túžba, idea, myšlienka. Potom námaha, v ktorej sa použilo všetko čo bolo „po ruke“. Bola treba trpezlivosť a vytrvalosť a dnes stojí dom, ktorý je splnením sna.

V týchto dňoch si spomíname na uja Janka. Uplynulo desať rokov od jeho smrti. My s úctou, vďakou a obdivom pozeráme na jeho život a námahu, ktorú vynaložil na splnenie sna. Svojho i sna veľkého svätca Jána Bosca. Dobré vieme o čo išlo. Keď sa mladý Janko Beňo zaradil medzi synov Don Bosca – saleziánov, rozhodol sa skutočne všetko venovať záchrane hlavne chlapčenskej mládeže. No ešte sa len formoval, keď povojnové rozdelenie sveta nastolilo v jeho vlasti ateistický režim, ktorý mal tiež ako hlavnú oblasť svojich snáh mládež. Začal boj medzi Goliášom – štátom bojujúcim proti Bohu všetkými dostupnými prostriedkami a Dávidom – chlapcom, ktorý ešte len študoval teológiu a nemal v podstate žiadne prirodzené prostriedky na to, aby naplnil svoju túžbu po duchovnej záchrane mladej generácie.

Dnes môžeme konštatovať, že Dávid s Božou pomocou opäť zvíťazil. Neverecký režim, ktorý toľkých zničil je už 26 rokov minulosťou. Kým námahy a obety – dielo, ktoré Boh konal cez Don Beňa, prinášajú ovocie doteraz.

Jeho námahy pripomínajú budovanie vysnívaného domu muža o ktorom bolo písané v predchádzajúcich riadkoch. Aj ujo Janko mal vďaka saleziánskej spiritualite sen. Zachrániť mládež pred hriechom a zatratením. Po nástupe ateistického režimu sa však už nedalo na tomto ciele pracovať štýlom Don Bosca. Preto Don Beňo hľadá spôsob „ako“! Postupne si stále viac uvedomuje, že prostredie, ktoré môže byť imúnne voči aj najsilnejšiemu tlaku spoločnosti, je mikrosvet rodiny. Ale, aby sa táto dokázala rozhodnúť pre Boha aj napriek nepriazni sveta v ktorom sa nachádza, potrebuje povzbudzovanie, oporu, pomoc. A tak sa pomaly rodí idea, ktorú dnes nazývame charizmou Hnutia Nazaret – radikálna prevencia vo výchove človeka. Pre túto duchovnú stavbu si najprv pripravuje duchovný materiál. Vo väzenskom prostredí rozjíma a spracováva základné materiály, ktoré majú človeka žijúceho v materialistickom prostredí modernej doby oslobodiť z väzenia mamony. Tak vzniká *Deň čo deň*, *Traja márnokratní* a mnoho iných materiálov, ktoré neskôr používa ako duchovné

obnovy, duchovné cvičenia, denné rozjímania. Do „stavby“ sa najprv púšťa sám. No pomerne skoro sa k nemu pridávajú kňazi, ktorí mu chcú pomôcť v boji za duše. Z mladých, ktorým sa venujú, utvárajú sa rodiny, ktoré prinášajú ovocie detí. Telesných i duchovných.

Ujo Janko používa materiál, ktorý mu posielala Pán a tak sa do zápasu o nebo zapája neskutočné spektrum ľudí najrôznejších pováh a vlastností. Kňazov, dievčat, chlapcov, bohoslovcov, veriacich aj z iných cirkví, umelcov – ktorých spájala jedna túžba. Pomôcť čo najväčšiemu počtu ľudí správne prežiť pozemský život a dostať sa raz do neba. Budovať Božie kráľovstvo v sebe i vo svete v ktorom žijú. Prichádza i nepochopenie, posmech a urážky. Sklamania i rozchody. No Don Beňo pokračuje v zápase s Goliášom ďalej. Chce, aby Boh vyhrával i naďalej – i po jeho smrti.

Milí – nás chce povzbudiť, aby sme pokračovali v stavbe Božieho domu. Každý na tom mieste, kde sme. Aby sme pokračovali v zápase, ktorý sa zdá byť prehratý. No nakoniec víťazí Dávid! Nakoniec víťazí Ukrižovaný!

Všetci sme sa zapojili svojim spôsobom do tohto zápasu, do tohto „budovania“. Pokračujme. Kým je svet svetom bude trvať zápas. Stavba bude skolaudovaná až pri druhom príchode nášho Pána. Tak v osobnom rozmere, ako aj v rozmere rodiny, duchovného spoločenstva, farnosti, či univerzálnej Cirkvi – až do konca sveta sa bude treba namáhať – aby sme boli pripravení na útoky Božieho nepriateľa a odolávali im. A keď sa to nepodarí, aby sme s vierou v Božie milosrdenstvo dokázali robiť pokánie, ktoré možno postaví ešte pevnejšie Božiu stavbu v nás i v prostredí v ktorom žijeme.

Príklad, ktorý máme v ujovi Jankovi je dosť jasný a čitateľný, aby každý z nás jasne vedel ako žiť v súčasnosti i v budúcnosti. Nech nám – ako dúfame – aj jeho príhovor pomôže, aby nešlo len o pekné slová, ale aj o krásne činy a vďaka nim, aby sme sa raz mohli stretnúť v nebeskom domove.

Jožko Vlasák